

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут «Академія мистецтв імені С.С. Прокоф'єва»
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту

_____ М.І. Аноненко

_____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНА МУЗИКА»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	магістр (назва освітнього рівня)
галузь знань	02 Культура і мистецтво (шифр і назва галузі знань)
спеціальність (спеціалізація)	025 «Музичне мистецтво» (код і назва спеціальності (або спеціалізації))
освітня програма	«Музичне мистецтво. Вокал» «Музичне мистецтво. Інструментальне виконавство» (назва освітньої програми)
тип дисципліни	обов'язкова (обов'язкова)

Київ – 2020 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Сучасна музика» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю магістра ступеня вищої освіти 025 «Музичне мистецтво», за денною формою навчання.

Розробник: Зосім О. Л. – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва
(назва кафедри)

Протокол від 16 жовтня 2020 року № 1/2

Завідувач кафедри музичного мистецтва _____ В.В. Марченко
(підпис)(ініціали та прізвище)

Погоджено:
Гарант освітньої програми

(підпис, ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Розподіл годин за навчальним планом		
Кількість кредитів:	3	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	90		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:	16	-
Семестр:	1	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	14	-
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	60	-
Форма підсумкового контролю:	екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри Музичного мистецтва, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою akademart@ukr.net

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Музична естетика	Основи наукових досліджень в галузі, Сучасна критика, Музичні теоретичні системи

Примітка. Зазначається місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі програми підготовки фахівця, перелік дисциплін, що передують (препозит), а також ті, які забезпечуються (постпозит) цією навчальною дисципліною, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо;

Мета вивчення дисципліни:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна музика» є формування комплексних знань з актуальних напрямків світового та українського музичного мистецтва.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та компетентності	назва	Результати навчання			
		Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія

Загальні компетентності (ЗК)				
	ПРН 1	ПРН 1	ПРН 1	ПРН 1
ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 6	ПРН 6	ПРН 6	ПРН 6
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.	ПРН 7	ПРН 7	ПРН 7	ПРН 7

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Мистецтво постмодернізму: філософське підґрунтя та специфічні риси.

Хронологічні межі постмодернізму. Постмодернізм у зарубіжних та українських філософських працях. Теорія постмодернізму в мистецтві.

Специфічні риси постмодернізму: поєднання елітарної і масової культури; синтетизм та синкретизм; запозичення, цитування, симуляція, компіляція, рімейки, реінтерпретації; іронія та ігровий стиль мистецтва.

Жанрові та стильові пріоритети музичного постмодернізму. Специфіка перетворення образів, символів, культурних кодів музичного постмодернізму.

Тема 2. Інструментальний театр.

Витоки акціонізму в музичному мистецтві. Характерні риси музичного акціонізму. Інструментальний театр як різновид музичного акціонізму. Інструментальний театр у творчості М. Кагеля, Дж. Кейджа, Ж. Апергіса. Український інструментальний театр. Творчість С. Зажитька, В. Рунчака, С. Ярунського, Г. Немировського., О. Шмурака.

Тема 3. Неєвропейські культури та їх вплив на музичне мистецтво постмодернізму.

Орієнталізм в музичному мистецтві XVIII – першої половини XX ст. Трансформація музичного орієнталізму у постмодерну добу. Музика європейських та американських композиторів, що базується або відтворює традиції східних культур. Взаємодія національного та інтернаціонального у творчості сучасних далекосхідних, близькосхідних та африканських композиторів. Неєвропейський тип мислення як пріоритетний в музиці композиторів доби постмодерну.

Тема 4. Опера та балет доби постмодерну.

Трансформаційні процеси в оперному та балетному мистецтві у XX ст. Режисерський театр як провідна лінія розвитку оперного театру доби постмодерну.

Режисерські інтерпретації старовинної та класичної опери. Провідні оперні режисери сучасності. Опера творчість композиторів другої половини XX – початку XXI ст. та її режисерська інтерпретація. Тематика та сценічні рішення старовинної, класичної та сучасної опери. Гібридні оперні жанри.

Режисерські інтерпретації класичного та сучасного балету. Провідні балетмейстри сучасності. Трансформації сюжетних ліній класичних балетів в сучасних постановках. Коди культури в сучасних балетних постановках.

Тема 5. Фольклор та його постмодерні інтерпретації.

Автентичний фольклор як продукт постмодерної доби. Фольклоризм та неофольклоризм у музичному мистецтві. Фольклор в академічній музичній традиції у постмодерну добу. Особливості перетворення фольклору сучасними академічними композиторами. Фольклор неєвропейських народів в академічній музиці постмодерної доби. Фольклор в музиці неакадемічної традиції.

Тема 6. Джазове мистецтво в його взаємодії з академічною музикою.

Витоки джазового мистецтва. Основні віхи розвитку джазу у ХХ ст. Джаз і академічна музика у першій половині ХХ ст. Джаз доби постмодерну: стильова палітра. Взаємодія джазу та академічної музики у постмодерну добу. Перспективи розвитку джазу у ХХІ ст.: трансформація джазу в один з різновидів імпровізаційної музики.

Тема 7. Рок-музика у її зв'язках з академічною традицією.

Соціокультурні передумови виникнення рок-музики. Стильова еволюція рок-музики від витоків до сучасності. Рок і академічна музика: форми взаємодії. Рок-опера як провідний напрям у взаємодії академічної та неакадемічної музики.

Тема 8. Музичне мистецтво постпостмодерну.

Музичне мистецтво метамодернізму (постпостмодерну): специфічні риси. Концепція інтенціональності та сучасне музичне мистецтво. Видовищні форми музичного мистецтва. Музичні проекти в академічній музиці.

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
лек.		прак.	сем.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Мистецтво постмодернізму: філософське підґрунтя та специфічні риси.	12	2		2	8
Тема 2. Інструментальний театр.	12	2		2	8
Тема 3. Неєвропейські культури та їх вплив на музичне мистецтво постмодернізму.	12	2		2	8
Тема 4. Опера та балет доби постмодерну.	12	2		2	8
Тема 5. Фольклор та його постмодерні інтерпретації.	10	2		2	6
Тема 6. Джазове мистецтво в його взаємодії з академічною музикою.	10	2		2	6
Тема 7. Рок-музика у її зв'язках з академічною традицією.	10	2		2	6
Тема 8. Музичне мистецтво постпостмодернізму.	12	2			10
Усього годин	90	16		14	60

4. Організація самостійної роботи студентів

Примітка. У цьому розділі визначаються види робіт та зміст завдань, форми звітності.

Тема 1. Мистецтво постмодернізму: філософське підґрунтя та специфічні риси.

Написати реферат-есе (5-6 сторінок), в якому продемонструвавши власне бачення музичного мистецтва постмодернізму. При розгляді доцільно долучити згадки про ті чи інші мистецькі артефакти, які можуть унаочнити ту чи іншу ознаку музичного постмодернізму.

Тема 2. Інструментальний театр.

Знайти і проаналізувати 2-3 твори українських та зарубіжних композиторів, які можна віднести до інструментального театру. Дати їх художню оцінку.

Тема 3. Неєвропейські культури та їх вплив на музичне мистецтво постмодернізму.

Знайти і проаналізувати 2-3 твори українських та зарубіжних композиторів, в яких органічно поєднуються риси мислення європейської та неєвропейської культури. Дати їх художню оцінку.

Тема 4. Опера та балет доби постмодерну.

Знайти і проаналізувати 1 оперну і 1 балетну виставу, в постановці яких яскраво виявлені риси постмодернізму. Дати їх художню оцінку..

Тема 5. Фольклор та його постмодерні інтерпретації.

Знайти і проаналізувати 2-3 твори українських та зарубіжних композиторів, в яких яскраво виявлені елементи фольклору, поєднані з європейською музичною традицією. Дати їх художню оцінку.

Тема 6. Джазове мистецтво в його взаємодії з академічною музикою.

Знайти і проаналізувати 2-3 твори українських та зарубіжних композиторів, в яких органічно поєднуються елементи академічної та джазової музики. Дати їх художню оцінку.

Тема 7. Рок-музика у її зв'язках з академічною традицією.

Знайти і проаналізувати 2-3 твори українських та зарубіжних композиторів, в яких органічно поєднуються елементи академічної та рок-музики. Дати їх художню оцінку.

Тема 8. Музичне мистецтво постпостмодерну.

Написати реферат-есе (5-6 сторінок), в якому охарактеризувати сучасне музичне мистецтво в контексті виявів відходу від постмодерного мислення та виявлення рис метамодернізму. При розгляді доцільно долучити згадки про ті чи інші мистецькі артефакти, які можуть унаочнити ту чи іншу ознаку музичного метамодернізму.

4.1. Підготовка до семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема. Специфічні риси мистецтва постмодернізму.

План

1. Постмодернізм у працях Ж. Бодріяра, Ж. Дельоза, Ф. Граттарі, Ж. Дерріди, У. Еко, Ж. Ф. Ліотара, Ч. Дженкса.
2. Поєднання елітарної і масової культури в мистецтві постмодернізму.
3. Синтетизм та синкретизм постмодерного мистецтва.
4. Художні запозичення, цитування, симуляція, компіляція, рімейки, реінтерпретації постмодерного мистецтва.
5. Іронія та ігровий стиль мистецтва постмодернізму.
6. Мистецький твір доби постмодернізму: відхід від класичної моделі.

Семінарське заняття № 2

Тема. Інструментальний театр у світовій та українській музичній культурі.

План

1. Естетичні засади та характерні риси інструментального театру.
2. Інструментальний театр у творчості М. Кагеля.
3. Взаємодія театру і музики у проєктах Ж. Апергіса.
4. Філософсько-естетичні засади та художні риси інструментального театру С. Зажитька.
5. Філософсько-релігійне підґрунтя інструментального театру С. Ярунського та Г. Немировського.
6. Концептуалізм в інструментальних перфоменсах О. Шмурака.

Семінарське заняття № 3

Тема. Неєвропейські культури та їх вплив на музичне мистецтво постмодернізму.

План

1. Музика неєвропейської традиції: специфічні риси мислення.
2. Витоки та естетика музичного орієнталізму XVIII – першої половини XX ст.
3. Музичний мінімалізм як вияв неєвропейського типу мислення.
4. Китайська музична традиція в мистецтві постмодернізму.
5. Близькосхідна музична традиція в мистецтві постмодернізму.
6. Африканська музична традиція в мистецтві постмодернізму.

Семінарське заняття № 4

Тема. Опера та балет у постмодерну добу.

План

1. Сучасні режисерські інтерпретації старовинної опери.
2. Сучасні режисерські інтерпретації класичної опери.
3. Сучасні режисерські інтерпретації опери другої половини XX – початку XXI ст.
4. Сучасні режисерські інтерпретації класичного балету.
5. Трансформації сюжетних ліній класичних балетів в постановках видатних хореографів сучасності.

Семінарське заняття № 5

Тема. Постмодерні інтерпретації музичного фольклору.

План

1. Витоки та естетика музичного фольклоризму першої половини XX ст.
2. Неофольклоризм постмодерної доби: естетичні принципи.
3. Український фольклор в академічній музиці.
4. Фольклор різних народів в українській академічній музиці.
5. Неєвропейський фольклор в академічній музиці постмодерної доби.
6. Фольклор різних народів в музиці неакадемічної традиції.

Семінарське заняття № 6

Тема. Джазове мистецтво та музика академічної традиції.

План

1. Сильова еволюція джазового мистецтва у XX ст.
2. Джаз і академічна музична традиція в першій половині XX ст.
3. Взаємовплив джазу та академічної музики у постмодерну добу.
4. Джаз та імпровізаційна музика неакадемічної традиції: риси спорідненості.

Семінарське заняття № 7
Тема. Рок-музика та академічне музичне мистецтво.

План

1. Сильова еволюція року в другій половині ХХ ст.
2. Взаємовплив року та академічної музики у постмодерну добу.
3. Особливості драматургії рок-опери.
4. Рок-музика та інші театральні форми академічного мистецтва.

4.2. Матеріали для самоконтролю

Тема 1. Мистецтво постмодерну: філософське підґрунтя та специфічні риси.

1. Що таке постмодернізм і які його специфічні риси?
2. Які хронологічні межі постмодернізму?
3. Які образи, символи, культурні коди характерні для музики постмодернізму?
4. Які стилі й жанри домінують у творах постмодерністів?
5. Яких українських та зарубіжних композиторів ми відносимо до постмодерністів?

Тема 2. Інструментальний театр.

1. Що таке акціонізм?
2. Які є види музичного акціонізму?
3. Хто є творцем інструментального театру?
4. Які є найбільш відомі акціоністські твори М. Кагеля та Дж. Кейджа?
5. Хто з українських акціоністів звертався до християнської тематики? Як вони її інтерпретували?

Тема 3. Неєвропейські культури та їх вплив на музичне мистецтво постмодернізму.

1. Що таке орієнталізм?
2. Які є форми музичного орієнталізму в постмодерну добу?
3. Які європейські та американські композитори орієнтуються у своїй творчості на фольклор неєвропейських народів?
4. Які далекосхідні, близькосхідні та африканські композитори поєднують в своїй творчості європейські та неєвропейські музичні традиції?
5. Чому неєвропейський тип мислення є пріоритетним для композиторів доби постмодерну?

Тема 4. Опера та балет доби постмодерну.

1. Що таке режисерський музичний театр і чому він став актуальним в постмодерну добу?
2. Які європейські та американські композитори віддають пріоритет оперному жанру?
3. Які оперні режисери відомі своїми оригінальними постановками класичних опер?
4. Які європейські та американські композитори віддають пріоритет балетному жанру?
5. Які оперні режисери відомі своїми оригінальними постановками класичних балетів?

Тема 5. Фольклор та його постмодерні інтерпретації.

1. Що таке автентичний фольклор?
2. Які є риси спорідненості між фольклоризмом і неофольклоризмом?
3. Які є форми рецепції фольклору в академічній музиці постмодерної доби?
4. Які композитори звертаються до фольклору європейських та неєвропейських народів?
5. Які є форми рецепції фольклору в неакадемічній музиці постмодерної доби?

Тема 6. Джазове мистецтво в його взаємодії з академічною музикою.

1. Коли і де виник джаз як напрям музичного мистецтва?

2. Які є стилі джазу?
3. Хто з академічних композиторів першої половини ХХ ст. звертався до джазового мистецтва?
4. Які є форми взаємодії джазу та академічної музики у постмодерну добу?
5. Які є риси спорідненості джазу з іншими формами імпровізаційної музики?

Тема 7. Рок-музика у її зв'язках з академічною традицією.

1. Коли і де виник рок як напрям музичного мистецтва?
2. Які є стилі рок-музики?
3. Хто з академічних композиторів ХХ ст. звертався до рок-музики?
4. Що таке рок-опера і чим вона відрізняється від класичної опери та мюзиклу?
5. Які є відомі українські та зарубіжні рок-опери?

Тема 8. Музичне мистецтво постпостмодерну.

1. Що таке постпостмодернізм і коли він розпочався?
2. Які спільні та відмінні риси постмодернізму та постпостмодернізму?
3. Що таке інтенціональний етап розвитку музичної культури?
4. Які є видовищні форми сучасного музичного мистецтва?
5. Що таке музичний проєкт постмодерної доби?

4.3. Індивідуальні завдання

Примітка. У цьому розділі визначаються завдання для самостійного вибору студентом.

Розробити власний мистецький проєкт та проаналізувати його відповідно до тенденцій розвитку сучасної музичної культури.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Поняття постмодерну у філософській думці.
2. Теоретики мистецтва постмодерну.
3. Мистецтво постмодерну: характерні риси.
4. Елітарна і масова культура в мистецтві постмодерну.
5. Синтетизм та синкретизм мистецтва доби постмодерну.
6. Компіляційність та реінтерпретаційність постмодерного мистецтва.
7. Іронія та ігровий стиль у мистецтві постмодернізму.
8. Риси інструментального театру.
9. Інструментальний театр у творчості М. Кагеля, Дж. Кейджа, Ж. Апергіса.
10. Філософсько-естетичні засади інструментального театру С. Зажитька, С. Ярунського та Г. Немировського.
11. Концептуалізм перфоменсів О. Шмурака.
12. Специфічні риси музики неєвропейської традиції.
13. Музичний мінімалізм як американська рецепція музики неєвропейської традиції.
14. Сучасні режисерські інтерпретації старовинної та класичної опери.
15. Режисерські інтерпретації оперних творів другої половини ХХ – початку ХХІ ст.
16. Сучасні постановки класичних балетів.
17. Музичний фольклоризм у першій половині ХХ ст.
18. Художні принципи феофольклоризму постмодерної доби.
19. Фольклор в українській академічній музиці постмодерної доби.
20. Неєвропейський фольклор в академічній музиці зарубіжних композиторів постмодерної доби.
21. Фольклор в неакадемічній музиці постмодерної доби.
22. Джазове мистецтво: стильова еволюція.

23. Джаз і академічна музична традиція в першій половині ХХ ст.: принципи та форми взаємодії.
24. Джаз та академічної музики у постмодерну добу: форми взаємодії.
25. Сильова еволюція рок-музики другої половини ХХ ст.
26. Взаємодія року та академічної музики у постмодерну добу.
27. Особливості музичної драматургії у рок-опері.
28. Поняття постпостмодерну в науковій думці.
29. Характерні риси пост постмодернізму.
30. Теорія інтенціональності в сучасній музичній культурі.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Примітка. Наводиться опис критеріїв та системи оцінювання, розподіл балів за видами контролю

№	Вид роботи і критерії оцінювання	Кількість балів
.	Участь у семінарі: • підготовка (наявність конспекту, тез, знання основних понять); • активність; • креативність та ініціатива.	5 балів – одне заняття; денна форма навчання – до 40 балів;
.	Завдання самостійної роботи репродуктивного рівня: • повнота, послідовність і точність викладу.	2 бала – одне завдання
.	Завдання самостійної роботи творчо-критичного рівня: • повнота, послідовність і точність викладу; • презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; • креативність і оригінальність виконання.	4 бала – одне завдання
.	Екзамен • повнота, послідовність і точність викладу; • презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; • креативність і оригінальність мислення.	До 40 балів
	Разом:	100 балів

5.1. Політика курсу

Примітка. Визначаються політика щодо відвідування навчальних занять та політика академічної доброчесності.

Усі лекції та семінари мають бути відвідані. Завдання мають бути виконані самостійно.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Примітка. Описуються критерії оцінювання під час аудиторних занять, критерії оцінювання індивідуальних завдань, критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Поточний контроль											Підс. контроль (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	CP1	CP 2-7	CP8	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	4	12	4		

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

- 1.Афоніна О. С. Коды культуры і «подвійне кодування» в мистецтві: монографія. Київ: НАКККіМ, 2017. 314 с.
- 2.Берегова О. Інтегративні процеси в музичній культурі України ХХ – ХХІ століть: монографія. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с.
- 3.Берегова О. Постмодернізм в українській камерній музиці 80–90-х років ХХ сторіччя. Київ: НПУ, 1999. 141 с.
- 4.Бодрийяр Ж. Симулякры и симуляция / пер. О. А. Печенкина. Тула, 2013. 204 с.
- 5.Гваттари Ф., Делез Ж. Что такое философия? Москва: Академический Проект, 2009. 272 с.
- 6.Делёз Ж. Логика смысла. Москва: Издательский центр «Академия», 1995. 255 с.
- 7.Дерріда Ж. Позичії / пер. з фр. А. Ситник. Київ: Дух і літера, 1994. 158 с.
- 8.Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма / пер. с англ.: Рябушин А. В., Уварова М. В. Москва: Стройиздат, 1985. 136 с.
- 9.Колесник О. С. Феномен інтерпретації в художній культурі: монографія. Київ: НАКККіМ, 2014. 265 с.
10. Лиотар Ж. Ф Состояние постмодерна. Санкт-Петербург: Алетейя, 2013. 160 с.
11. Мартынов В. И. Зона Opus Posth, или Рождение новой реальности. Москва: Классика-XXI, 2005. 244 с.
12. Садовенко С. М. Хронотопи аксіосфери української художньої культури: монографія. Київ: НАКККіМ, 2019. 356 с.
13. Самая Т. Вокальне мистецтво естради: український контекст: монографія. Київ: Четверта хвиля, 2019. 152 с.
14. Станіславська К. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія. Вид. друге, перероб. і доп. Київ: НАКККіМ, 2016. 352 с.
15. Чуприна І. Філософські засади мистецтва постмодерну // Мистецтво та освіта. 2004. № 3. С. 6–9.
16. Эко У. О литературе. Москва: Corpus-АСТ, 2006. 416 с.

Додаткові

- 1.Берегова О. Інструментальний театр у творчості сучасних українських композиторів // Культурологічна думка. 2018. Вип. 14. С. 102–108.

2. Борхес Х. Л. Пьер Менар – автор «Дон Кихота» // Рассказы; пер. с исп. и сост. М. Былинкиной, предисл. И. Тертерян. Москва, 1984. С. 85–94.
3. Гарькава І. Духовно-ідейні пріоритети сучасного мистецтва та специфіка їхніх проявів у ситуації постмодернізму // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. праць. Київ: Міленіум, 2018. Вип. XXXX. С. 275–283.
4. Горбатенко В. Постмодерн і трансформація ціннісної основи людського буття // Політичний менеджмент. № 1. Київ, 2005. С. 3–13.
5. Горбунова Е. В. Основы и истоки десакрализации в искусстве // Проблемы истории, филологии, культуры: науч. журнал. Магнитогорск: ФГБОУ ВО «МГТУ им. Г. И. Носова», 2015. С. 292–299.
6. Ераносов А. Р. Фьюжн (от джаз- рока до этно): краткая аудиоэнциклопедия: учеб. пособ. Санкт-Петербург: ПЛАНЕТА МУЗЫКИ; Лань, 2010. 112 с. (+ 2 CD).
7. Зосім О. Л., Білодід А. А. «Stabat mater» в українській музичній культурі: від традиції до постмодерних пошуків // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство : наук. журнал. 2017. № I (8). С. 110–121.
8. Конен В. Рождение джаза. 2-е изд. Москва: Сов. композитор, 1990. 327 с.
9. Лотман Ю. М. Статьи по семиотике и топологии культуры. Т. 1. Таллин: Александра, 1992. 247 с.
10. Овсянніков В. Поп-рок як репрезентативний напрям сучасної української музичної культури: монографія. Київ: НАКККиМ, 2020. 160 с.

Примітка. Список літератури складається з двох частин: основної і додаткової. До списку основної літератури включаються підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних занять, плани семінарських занять тощо. Література може бути надана в електронному вигляді із забезпеченням вільного доступу здобувачів вищої освіти.

Список додаткової літератури призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів, тем або навчальної дисципліни в цілому.

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна історична бібліотека України. URL: www.nibu.kiev.ua/

<http://elib.nplu.org/> –

Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>

Культурологічна бібліотека. URL: http://kultura.ho.ua/books_ku.htm

Примітка. Надаються назви та адреси інформаційних ресурсів.

Доповнення та зміни, внесені до робочої програми

Примітка. Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року.